

підготовки (рівні A1 та A2, B1) іноземних студентів вимогам нових освітніх програм та європейських стандартів; комплексністю подання навчального матеріалу за ранжованістю, пріоритетністю та домінантністю вида мовленнєвої діяльності для формування навичок і вмінь з усіх видів мовленнєвої діяльності іноземних слухачів; оптимальним співвідношенням навчальних, дидактичних, виховних завдань для реалізації освітніх, розвивальних та виховних цілей навчання.

Гарник Л.П.

канд. політ. наук, доцент кафедри КТПД
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
(Харків)

МОВНИЙ КЛУБ «ДІАЛОГ» ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Активний рух українських освітніх послуг на міжнародний ринок і підготовка конкурентоздатних іноземних фахівців потребує дієвих інструментів організації процесу їх адаптації до нового соціуму та навчально-інформаційного простору вишу. Враховуючи, що в соціально-філософському сенсі людина є динамічною соціокультурною системою, яка формується як особистість лише в процесі взаємодії з навколишнім середовищем, мовна та соціокультурна адаптація іноземних студентів стає все більш актуальною педагогічною проблемою.

Адаптивні проблеми іноземців відображено в дослідженнях соціологів, психологів і педагогів (М. Вебер, К. Оберг, Г. Триандіс, І. Снігурова тощо). Соціокультурна адаптація – це досягнення соціальної й психологічної інтеграції з ще однією культурою, а також мовою, без втрати надбань власної [2, с. 478-481].

На підставі аналізу праць, присвячених адаптації іноземних студентів, було виявлено наступні суб'єктивні чинники, які ускладнюють процес їх соціокультурної інтеграції до українського суспільства,

підсилюючи ефект культурного шоку. Науковці вважають, що в стані «культурного шоку» особистість відчуває втрату контролю над ситуацією, власну некомпетентність, утрату очікувань, що може супроводжуватися сплесками гніву, агресивності та ворожості до представників країни, у якій вона перебуває.

Згідно з теорією С. Лисгаарда, мігранти під час адаптації до нової культури проходять три фази: першу - ентузіазм і підвищення настрою; другу – фрустрація, депресія та відчуття зниклої («культурний шок»); у третій фазі ці відчуття переходять у впевненість і задоволення. Цей шок спочатку виникає в емоційній сфері особистості, проте найважливішу роль відіграють і такі соціальні чинники, як непристосованість і неприйняття нових звичаїв, стилю поведінки та спілкування [3, с. 46-47]. Іноземці зіштовхуються з некомфортними, на їх думку, умовами життя, що призводить до розчарування, фрустрації й депресії (іноземець намагається втекти від реальності, спілкуючись переважно із земляками та обмінюючись з ними враженнями про «жахливих аборигенів»). Але якщо іноземні студенти отримують належну соціально-психологічну підтримку від нового оточення, то вони успішно долають міжкультурні відмінності: вивчають мову, знайомляться з місцевою культурою; депресія змінюється на оптимізм, формується реалістична оцінка ситуації, тому їм відкривається можливість успішно досягти поставленої мети [1, с. 14-21]. Для цього на базі нашого вишу 24 листопада 2017 р. засновано мовний клуб «Діалог» для формування мовних компетенцій і навичок міжкультурного толерантного спілкування.

Формат мовного клубу передбачає обговорення цікавих тем, пов'язаних з історією та культурно-науковою спадщиною вишу, а також психологічними та культурно-соціальними аспектами толерантного спілкування у форматі круглих столів, творчих вечорів, екскурсій, тренінгів та лекцій за участю студентів, викладачів та співробітників НТУ «ХПІ», представників діаспор Харкова, а також шкіл міста та області,

активістів громадських організацій.

Феномен толерантного спілкування стає сьогодні сферою стратегічних інтересів суспільства. На рівні становлення світогляду людини та когнітивних процесів він зумовлює мобільність й креативність кадрового потенціалу організацій, формуючи інноваційні підходи до проектування освітніх програм та новітньої парадигми освіти. У матеріальній сфері феномени знання та соціалізації інформації прискорюють розвиток економічного та науково-технічного прогресу, сприяючи розбудові міжнародного співробітництва.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Adler P.S. Not Transnational Experience: an Alternative View of Culture Shock / P.S. Adler // Journal of Humanistic Psychology. – Vol. 15 #4. – New York:1975. – P. 13-23.
2. Friedman T.L. The world is flat 3.0: A brief history of the twenty-first century / T.L. Friedman. – New York: Picador, 2007. – 672 p.
3. Lysgaard S. Adjustment in a Foreign Society: Norwegian Fulbright Grantees Visited the United States / S. Lysgaard // International Social Science Bulletin. – Vol.7. - New York: 1955. – P. 45-55.

11

Залібовська-Ільніцька З.В.

канд.пед.наук, доцент, доцент кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка
(Житомир)

ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Доуніверситетська підготовка іноземних громадян здійснює отримання студентами початкових знань української мови. Комунікативна мета навчання української мови як іноземної є основною, оскільки й освітня й виховна цілі реалізуються за умови досягнення студентами певного рівня володіння мовою. Вона досягається шляхом формування у студентів необхідних мовних і мовленнєвих умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, усне мовлення,